

Četrnaesta po redu nagrada koja se tradicionalno dodeljuje na Međunarodni dan ljudskih prava

MILENA i NJEN OPTIMIZAM S POKRIĆEM

**MILENA MINJA
BOGAVAC**
dobitnica nagrade
"Dobar primer Novog Optimizma"

Aleksandar Milosavljević

Ako optimizam podrazumeva vedar pogled na svet zasnovan na očekivanju najboljeg mogućeg ishoda ili oslanjanje na elemente koji u konkretnoj situaciji ulivaju najviše nade, ako dakle optimizam definišemo kao spremnost da stvari u životu, ili barem u datom s lučaju, posmatramo povoljno pa se zato nadamo pozitivnom ishodu, onda moram sa skepsom da primim vest da je Milena Minja Bogavac laureatkinja priznanja *Dobar primer optimizma*. U isti mah, poznajući angažman prethodnih dobitnika ove nagrade, pitam se i da li su oni uistinu zasluzili. Ili, možda, u pitanje valja dovesti sam naziv priznanja. Nešto tu, naime, nije u redu.

Jasno mi je da nagradu dodeljuje organizacija *Novi optimizam* i svestan sam da im je nameru da afirmišu optimistički pogled na stvarnost – uprkos samoj toj stvarnosti. Takođe razumem i zašto insistiraju na distinkciji između starog i novog optimizma. Sa onim starim danas više ne znamo šta bismo, a novi još nije stigao da nas izneveri.

S druge strane, pitam se da li je Minja uistinu optimista? (Mada bi se isto pitanje moglo odnositi i na, recimo, Mirjanu Karanović, Ivanu Ivaniju ili Predragu Korakšića – da pomenem samo one laureat nagrade *Novog optimizma* koje ili lično poznajem ili znam njihov angažman) Dakle, da li je Minja Bogavac optimista? Da li ona uistinu s vadrinom i nadom u povoljno okončanje onoga što će preduzeti

započinje svoje raznovrsne poslove. A ona je spisateljica, rediteljka, dramaturškinja, društvena aktivistkinja, voditeljka različitih radionica, pedagoškinja, polemičarka, a odnedavno i direktorka pozorišta? Ili se pak Minja ne prepusta optimizmu nego se hrabro i naglavačke upušta u angažmane, a pri tom se ne pouzda samo u veru da će taj posao povoljno, uspešno okončati, nego u rad ulaže i u svoja mnogobrojna znanja, bogata iskustva, neverovatnu upornost, kao i ogroman vlastiti talenat?

Kad smo se dogovorili da u *Forumu za novi ples* režira predstavu *Balerine*, otvoreno je priznala da balet ne poznaje, a da se u ples ne

razume, ali je zato zasukala rukave. Učila je upravo od onih kojima je režirala – dakle od balerina i plesačica, zajedno s njima je napisala tekst predstave i napravila jedan od naših najvećih i najnagradišnjih pozorišnih hitova. Ni sada, kao novopečena direktorka Šabačkog pozorišta, Minja ne glumi optimizam, nego se smelo bori. Baš kao što se borila i u mnogim drugim prilikama u kojima puki optimizam nije bio dovoljan.

E sad, druga je stvar što je Minja uvek dosad postizala uspehe, što je bila u stanju da se izbori s onim za što se borila. I sasvim je druga stvar što su te njene uspešno izvojevane bitke kod drugih

budile optimizam, što su i nas, pokatkad smalaksale i u našim bitkama izranjavljene, podsticale da se s novom vadrinom i novom probuđenim nadama vratimo u ring. Rečju, blagodareći Minji i njenoj energiji, suočeni s njenom voljom, njenim znanjem i talentom, mi nanovo mobilišemo svoje snage i pokušavamo da se uspostavimo kao normalni ljudi u sve luđoj stvarnosti.

Ne znam šta se događa u Minjinoj duši u času kad se suoči sa izazovom. Ne znam ima li ona neku svoju mantru koju u sebi šapuće podstičući vlastiti optimizam. Ne znam ni veruje li ona uvek u pozitivan ishod akcije u koju se upušta. Nekako

bih više voleo da nije preterani optimista i da se njena vera u uspeh (*vera u uspeh, uspeha je pola*, što kaže Veljko Petrović) ponajpre zasniva na sumnji. Voleo bih da joj skepsa daje snagu da istrajava i da u poslove kojima se bavi ulaže sve svoje snage. Pa i više snage od one koje je svesna. Drugačije se, mislim, danas ne može hvatati u koštač s ovim simulakrumom života.

Uzgred, sve to važi i za Miru Karanović, Ivaniju i Koraksa, za ljudе koji nam, svako od njih na svom planu, svakodnevno daruju snagu da po ko zna koji put ustanemo, uspravimo se i nastavimo dalje putem kojim u vremenima sličnim onom u kojem je Valter Benjamin odustao,

jedino ima smisla hoditi. Dakle, napred! Nema odustajanja, nema predaje! U tom smislu, i jedino u tom smislu, prihvatan ideju koju zastupa *Primer novog optimizma*. I, naravno, pozdravljam Minju kao laureatkiju koja zaslužuje i ovo, ali i svako ovakvo priznanje.

Proglasenje u Parobrodu: Branislav Grubački Guta i Minja Bogavac

Minja ne glumi optimizam, nego se smelo bori. Baš kao što se borila i u mnogim drugim prilikama u kojima puki optimizam nije bio dovoljan

Minja Bogavac @MinjaDMS Jun 26

Život je previše kratak da bismo gledali bulevarske predstave.

Minja Bogavac @MinjaDMS 1h 1 hour ago

Pose 15 sati rada, taman sam htela da spavam... kad ono: ja sam Dobar primer Novog optimizma... i pazi sad: moram da se zezam!!! :) Ništa od spavanja! Odoh da se družim!

Minja Bogavac @MinjaDMS Nov 22

Država kojoj je najveći problem kako da hendlje Sergeja Trifunovića, nije država nego trećerazredna, amaterska TV produkcija!!!

Minja Bogavac @MinjaDMS Nov 21

U pozorištu – čisti elitizam, sa dozom ekstremizma. Samo me dobro vaspitanje deli od kulturašizma! U muzici – sreća, zabava i „mnogo ste vi to ozbiljno shvatili“ stav. Samo me dobro obrazovanje deli od potpunog seljačkog Svoja najveća kontradikcija – to sam ustvari JA!

Minja Bogavac @MinjaDMS Nov 21

Strah od gledanja predstave koja izvija, kida i razvaljuje – fenomen koji me sve više zanima. Kad budem to razumela, mislim da će bolje shvatiti i odnose medu ljudima.

Minja Bogavac @MinjaDMS Nov 16

Jedina razlika između mene u osnovnoj školi i mene sada je ta što sam u osnovnoj školi plakala i odbijala da radim matematiku, a sad radim. Plaćem i radim. Eto, to je odrastanje!

Minja Bogavac @MinjaDMS Nov 14

Kao dramaturškinja, trebalo bi da poznam razliku između dijaloga i monologa, pa ipak... kao spisateljica, povremeno sam toliko sujetna, da mi se čini da vodim kvalitetan dijalog, onda kad zapravo držim monolog, u kome beskrljivo uživam!

Minja Bogavac @MinjaDMS Nov 14

Ono kad umzeć excel pa znač da cele noći neće spavati... Dakle: Luda noć! Ja sam digitron u punoj snazi, u ovom gradu a ko si ti? ... A ona kaže: luda noć! Ja sam bila Minjina tabela u wordu i ne znam šta mi bi!

Minja Bogavac @MinjaDMS Nov 7

Imam te telefonske razgovore koji traju sedam dana. Faktički razgovor traje 5 minuta, ali meni treba šest i po dana psiholoških i kondicionalnih priprema.

Minja Bogavac @MinjaDMS Nov 5

Plakanje u pozorištu je najimplementije plakanje na svetu.

Minja Bogavac @MinjaDMS Nov 4

Izvinite, Beograniči... Gde se vi sada nalazite kad kažete da se nalazite na Trgu?

Minja Bogavac @MinjaDMS Oct 28

Moja mama i posle osmaest godina mog rada ima isti problem: „Ti si tako nežna i volji rože i šljokice i pernice i sve sebi kupiš tako neke stvari za devojčice... i kako je moguće da ti pišeš one psovačke drame??“

Minja Bogavac @MinjaDMS Oct 23

Nisam imala pojma da direkcija pozorišta isto ima tremu i isto ceo dan misli na replike iz predstave i isto ceo dan ima utisak da se spremi za najvažniji dejt u životu! Zaključak: ili su direktori pozorišta nežna bića ili ja još nisam postala prava direktorka! :)

Minja Bogavac @MinjaDMS Oct 18

Da li je već smenjen Dejan Savić i zašto nije?

Minja Bogavac @MinjaDMS Oct 17

Priča se po Srbiji da će Šabačko pozorište pretvoriti u Omladinski rekreativni centar! ... Bravo, bravo, ljudi, kapirajte koncept... još samo da skapirate što je Pozorište! <3

MLADI KAO POKRETAČI PROMENA U DRUŠTVU

Apatija i nezainteresovanost mladih za društveni angažman i učešće u političkom životu danas postaju problem na globalnom nivou, odnosno anomalija za koju se sve češće prognozira da će ugroziti temelje savremenih društava. Ako na ovu opasnost ukazuju akteri iz zapadnih država koje su dosegle visok stepen demokratije i ekonomskog blagostanja, šta tek reći za društva ka naše, kojima su neophodne korenite promene kako bi izbegla da dožive sudbinu zemalja trećeg sveta. Za Srbiju bi danas najvažniji resurs, potrebniji od bilo kog prirodnog i materijalnog bogatstva, trebalo da bude socijalna energija dovoljno jaka da doneše temeljnu transformaciju i organizaciju društva i principima na kojima se zasnivaju institucije i pravila zajedničkog života. Ako se osvrnemo u potrazi za takvim kapacitetima, u obrazovnom, naučnom, kulturnom, tehnološkom i privrednom smislu, jasno je da oni ne postoje nigde drugde, već mogu postojati samo na jednom jedinom mestu – među mladima. Upravo zato je zabilježujuće da su oni ti koji su najmanje zainteresovani za promene i prosto ne veruju da su one moguće.

Pokret Novi Optimizam okupio je grupu mladih ljudi koja želi da među svojom generacijom širi svest o važnosti društvenog aktivizma i borbe za vrednosti antifašizma, demokratije, ljudskih prava, tolerancije i solidarnosti. Ideja da zajedno možemo biti pokretači društvenih promena nam je imperativ, jer ćemo u suprotnom neizbežno ostati pasivni posmatrači propagandu koje se dešava svuda oko nas, i to većom brzinom. Tu ideju, u čijoj srži je optimizam, promovisamo na različite načine. Odlučili smo da tradicionalnu nagradu *Dobar primer Novog Optimizma* ove godine dodelimo rediteljici i spisateljici Mileni Minji Bogavac. Nismo joj odali priznanje samo zbog toga što je dobitnik *Sterijine nagrade*, što je autorka izuzetne predstave o mladim herojima *Smrt fašizmu! O Ribarima i slobodi*, ili što, kao direktorka Šabačkog pozorišta promoviše potpuno nov kulturni model i odnos prema umetnosti u ovom gradu u Zapadnoj Srbiji, već pre svega zbog toga što veruje da je njeno stvaralaštvo i aktivizam dugoročno može menjati društvena stvarnost.

koja je postala prepoznatljiva po svom novom i drugačijem, angažovanom pozorišnom izrazu. Kroz tribine, performanse i druge naše aktivnosti trudimo se da uključimo i promovisemo one koji mogu da motivišu i budu primer – mlade umetnike, novinarke, aktiviste i inicijative, istraživače...

Minja Bogavac je u svom govoru prilikom proglašenja dobitnika nagrade *Dobar primer Novog Optimizma* istakla da je „u današnje vreme optimizam teška alternativa“. Optimisti nisu alternativa samo zbog toga što su u manjini, nego zato što još uvek imaju svoje crvene linije. Zato što veruju da je čovek živ dok ima mogućnost pobune. Da protest ima smisla, i da se aktivizmom dugoročno može menjati društvena stvarnost.

Nikola Tamburkovski
Novi Optimizam

Minja Bogavac je sinonim za optimizam

U trenutku u kom je Srbija okupirana jedoumlijem, ova nagrada koju Minja večeras dobija, je potrebna i budućnost.

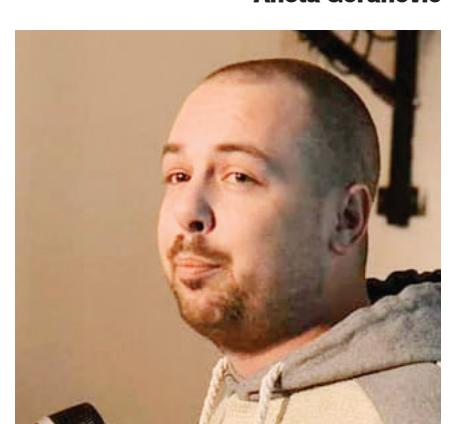
Ova nagrada je prošlost i budućnost. Ne sećam se da sam imao veću tremu nego kada sam na snimanju emisije *Autoportret* trebao da govorim o Minji. Šta sve reći u 10 minuta, iz koje perspektive i na koji način. Preživeo sam to, nisan bio zadovoljan... Zato sam danas napisao govor, da mi kao bude malo lakše.

Umetnici vole simbole, pa ču vam reći da ovaj trenutak ima puno simbola, a ja sam izabralo da pomenem jedan. Pre šest godina, na današnjem dan, u ovo vreme, samo par ulica niže, bila je premijera predstave *Muškarčine*, naše prve profesionalne saradnje. Možda sam zapravo tada imao sličnu tremu.

Minja Bogavac poznajem malo manje od 10 godina, ali je moj subjektivni osećaj ceo život. Ona se cima, veruje, loži, radi i motiviše druge. Minja je kuka, Minja istražuje, Minja gugla i čita. Minja oseća ljude i trenutak, Minja je pedagoškinja, Minja je ortakinja i Minja je autoritet. Nasmejana i snažna, starena i emotivna. Milena Minja Bogavac je autorka i dramaturškinja naših predstava (*Muškarčine, Nemačka, Crvena: Samoubistvo načje, Smrt fašizmu! O Ribarima i slobodi*), a adaptirala je tekst *Sumrjivo lice* i bila umetnička savetnica predstave *Žudnja*. Minja i Vojkan Arsić su ekipa, ozbiljno produktivni autori, koji se odlicno definisaju i kapiraju. Naučiše volim Miriju kad ubrzano kucka tekst na računaru, čini to performativno, kao da koristi staru mašinu. Tada znam da je pokrenula sve svoje kapacitete. Ponosna sam na njene odluke, njen odlazak u Šabac i prihvatanje novih odgovornosti. *Reflektor teatar* sveti Minjinom energijom, Reflektor teatar se raduje novim procesima i zahvalan je što Minja je naša, jer biti srećan, uspešan i motivisan pored svoje ekipe velika je privilegija. Minja, hvala ti.

Minja Bogavac je sinonim za optimizam. Minja Bogavac je kao Beograd, čak i kada je u Šapcu. Minja Bogavac je dobar čovek, a to je danas najvažnije. Volim te puno.

Aneta Goranović, Reflektor tim

Optimisti nisu alternativa samo zbog toga što su u manjini, nego zato

što još uvek imaju svoje crvene linije. Zato što veruju da je čovek živ dok ima mogućnost pobune. Da protest ima smisla, i da se aktivizmom dugoročno može menjati društvena stvarnost

Optimizam, ljubav i revolucija jedini su pank danas

Pošto je ovo šabačko, premijerno, dodeljivanje nagrada Minji Bogavac došlo posle *progona* u Beogradu, i *generalne probe* u Novom Sadu, sad više nije teško biti pametan. Imali smo prilike da slušamo puno elokventnih, divnih ljudi, koji su govorili o Minji, njenom radu, i o razlozima zašto je zaslужila nagradu *Dobar primer novog optimizma*. Međutim, pažljivijem slušaocu nije moglo da promakne jedan drugi lajtmotiv svih tih govorova – neprekidno ograđivanje od samog pojma *optimizam*.

Jer, ko je lud da danas bude optimista? Bez cinizma, bez kriticke otklonja? Nema sanse. Pa su tako ljudi nudili svoje alternativne definicije pojma, pitali su da li je *Minja racionalna ili pak iracionalna optimistkinja*, shvatili da na kraju možda ona i nije optimistkinja, ali nema veze, *nije u tome poenta*. I tako dalje. Moram priznati da imam drugačije mišljenje. Mislim da poenta jeste upravo u optimizmu, shvaćenom, onako, načinu na koji je optimizam.

Gotovo su nos pohapsili jer smo stvarni u onome što je Milena napisala. Sve je to njen. Mi smo sami igrali bez kompromisa.

Istina koju Minja svakog dana izgovara u papir, u mikrofon, kroz tvitove i koji vrišti u svoje jastuke jeste ono što nas čini ovakvim:

Izgrebam, kočpernim, ali i živim. Svojim. Ono što čini sliku stvari i življenu čitave jedne nevesele epohe. Nas je ta jedna istina isterala na ulici, nateralia da stvorimo prvo jednu predstavu, pa drugu, pa jedan festival, pa tako već šest godina rastemo na ulici svog grada kao novi, bolji, ljudi svojih ulica.

A Minja Bogavac je osoba koja se celim svojim habitusom suprotstavlja toj crnoj rupi. Minja prica prica, jer odigledno da nisu sve ispričane. Ili jesu, ali ih izgleda nismo dobro čuli pri put. Minja optimizam vadi iz mitskih kategorija, i pretvara ga u dizel gorivo mašine koja se ne zauštavlja, *since 1982*. Minja, što god prica, svojim delima pokazuje da shvata da su optimizam, ljubav i revolucija jedini pank danas.

Što je, rekao bih, sustina ove nagrade.

Stevan Filipović, filmski reditelj

Biti optimista znači biti Milena

Mi smo *Grupa Grupa*. Ima nas puno. I stvorili smo sebe, predstave i jedan ulični, slobodan pozorišni festival – *Aniftefal*.

Moje ime je Vojislav Arsić i ovo je moja povaha Mileni Minji Bogavac.

Prvi put smo se sreljali u jednom tekstu koji je ona napisala, a kojim je nacrtala psihologiju odrastanja u Srbiji oduvek. Napravio sam predstavu na najmrnjčinem mestu odrastanja u Kraljevu po tom tekstu. Mesto okupljanja maloletnih krimosa u centru grada postalo je scenografija jednom istintom i stvarnom tekstu koji nije toleriran nikakve zidove i odrednice. Onakav kakav je pun, buke i besa, igran je svom silinom tu, na ulici. I zaista, toliko istinit je na generalnu probu uletelo ekipa interventne pitanje-odgovor razmenje, dogodilo se nešto što se, usudiću se da kažem – nadnaravno. I tako sam upoznala jednu ambicioznu, kreativnu, pomalo lutu i pomnog umornu ženu, svoju vrišnjakinju, feministkinju, saveznicu. Ženu koja je jako tenk, a ne plastična, ali drčne i hrabre. Na sljedeći susret trebalo je da bude u bude intervju. Ali umesto standardne pitanje-odgovor razmenje, dogodilo se nešto što se, usudiću se da kažem – nadnaravno. I tako sam upoznala jednu ambicioznu, kreativnu, pomalo lutu i pomnog umornu ženu, svoju vrišnjakinju, feministkinju, saveznicu. Ženu koja je jako tenk, a ne plastična, ali drčne i hrabre. Na sljedeći susret trebalo je da bude intervju. Ali umesto standardne pitanje-odgovor razmenje, dogodilo se nešto što se, usudiću se da kažem – nadnaravno. I tako sam upoznala jednu ambicioznu, kreativnu, pomalo lutu i pomnog umornu ženu, svoju vrišnjakinju, feministkinju, saveznicu. Ženu koja je jako tenk, a ne plastična, ali drčne i hrabre. Na sljedeći susret trebalo je da bude intervju. Ali umesto standardne pitanje-odgovor razmenje, dogodilo se nešto što se, usudiću se da kažem – nadnaravno. I tako sam upoznala jednu ambicioznu, kreativnu, pomalo lutu i pomnog umornu ženu, svoju vrišnjakinju, feministkinju, saveznicu. Ženu koja je jako tenk, a ne plastična, ali drčne i hrabre. Na sljedeći susret trebalo je da bude intervju. Ali umesto standardne pitanje-odgovor razmenje, dogodilo se nešto što se, usudiću se da kažem – nadnaravno. I tako sam upoznala jednu ambicioznu, kreativnu, pomalo lutu i pomnog umornu ženu, svoju vrišnjakinju, feministkinju, saveznicu. Ženu koja je jako tenk, a ne plastična, ali drčne i hrabre. Na sljedeći susret trebalo je da bude intervju. Ali umesto standardne pitanje-odgovor razmenje, dogodilo se nešto što se, usudiću se da kažem – nadnaravno. I tako sam upoznala jednu ambicioznu, kreativnu, pomalo lutu i pomnog umornu ženu, svoju vrišnjakinju, feministkinju, saveznicu. Ženu koja je jako tenk, a ne plastična, ali drčne i hrabre. Na sljedeći susret trebalo je da bude intervju. Ali umesto standardne pitanje-odgovor razmenje, dogodilo se nešto što se, usudiću se da kažem – nadnaravno. I tako sam upoznala jednu ambicioznu, kreativnu, pomalo lutu i pomnog umornu ženu, svoju vrišnjakinju, feministkinju, saveznicu. Ženu koja je jako tenk, a ne plastična, ali drčne i hrabre. Na sljedeći susret trebalo je da bude intervju. Ali umesto standardne pitanje-odgovor razmenje, dogodilo se nešto što se, usudiću se da kažem – nadnaravno. I tako sam upoznala jednu ambicioznu, kreativnu, pomalo lutu i pomnog umornu ženu, svoju vrišnjakinju, feministkinju, saveznicu. Ženu koja je jako tenk, a ne plastična, ali drčne i hrabre. Na sljedeći susret trebalo je da bude intervju. Ali umesto standardne pitanje-odgovor razmenje, dogodilo se nešto što se, usudiću se

